

CK.0000067899

JANG

**TRƯỞNG THÔN,
TỔ TRƯỞNG TỔ DÂN PHỐ
NHỮNG KIẾN THỨC
CƠ BẢN**

NGUYỄN
ĐOC LIỆU

597

ST

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA

**TRƯỞNG THÔN,
TỔ TRƯỞNG TỔ DÂN PHỐ
NHỮNG KIẾN THỨC
CƠ BẢN**

**Biên mục trên xuất bản phẩm
của Thư viện Quốc gia Việt Nam**

Nguyễn Bá Quang

Trưởng thôn, tổ trưởng tổ dân phố - những kiến thức
cơ bản / Nguyễn Bá Quang. - H. : Chính trị Quốc gia,
2013. - 152tr. ; 21cm

Thư mục: tr. 149-150

1. Trưởng thôn 2. Tổ trưởng dân phố 3. Việt Nam
352.1409597 - dc23

CTB0183p-CIP

MS: $\frac{3.30}{\text{CTQG-2013}}$

NGUYỄN BÁ QUANG

**TRƯỞNG THÔN,
TỔ TRƯỞNG TỔ DÂN PHỐ
NHỮNG KIẾN THỨC
CƠ BẢN**

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT

HÀ NỘI - 2013

LỜI NHÀ XUẤT BẢN

Theo văn bản quy định pháp luật, thôn, tổ dân phố không phải là một cấp hành chính mà là tổ chức tự quản cộng đồng dân cư; trưởng thôn, tổ trưởng tổ dân phố không phải là cán bộ, công chức của chính quyền cơ sở, tuy vậy vị trí, chức trách và nhiệm vụ của họ lại hết sức quan trọng, vất vả và nặng nề. Vất vả, nặng nề bởi lẽ: Thôn, tổ dân phố là nơi thực hiện dân chủ một cách trực tiếp và rộng rãi để phát huy các hình thức hoạt động tự quản và tổ chức nhân dân thực hiện chủ trương, pháp luật của Nhà nước. Nhìn sâu xa từ trong lịch sử, chính mô hình cộng đồng dân cư tự quản, làng xã Việt Nam đã tạo nên bản sắc văn hóa truyền thống của dân tộc, đẩy tính nhân văn để đánh đuổi kẻ thù xâm lược, đoàn kết xây dựng quê hương đất nước giàu đẹp, trường tồn.

Kể thừa những giá trị tốt đẹp đó, Đảng và Nhà nước ta trong sự nghiệp đổi mới đất nước đã có những nghị quyết, chính sách quan trọng nhằm củng cố, tăng cường hơn nữa hệ thống chính trị ở cơ sở, đề cao vai trò, trách nhiệm của các trưởng thôn, tổ trưởng tổ dân phố thông qua việc thực hiện Quy chế tổ chức và hoạt động của thôn và tổ dân phố mà Bộ Nội vụ đã ban hành. Nhưng tiếc rằng, đến nay trên thị trường xuất

bản sách còn rất hiếm những đầu sách mang tính chuyên khảo dành cho các trường thôn, tổ trường tổ dân phố.

Vì vậy, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia - Sự thật xuất bản cuốn sách *Trường thôn, tổ trường tổ dân phố - những kiến thức cơ bản* của tác giả, nhà báo Nguyễn Bá Quang với hy vọng góp thêm một tài liệu cần thiết, bổ ích dành cho trường thôn, tổ trường tổ dân phố tham khảo và áp dụng cho công việc hằng ngày.

Điều mong muốn của chúng tôi là sau khi cuốn sách được phát hành sẽ nhận được những ý kiến đóng góp, bổ sung nhiều hơn nữa của bạn đọc, nhất là ý kiến của các trường thôn, tổ trường tổ dân phố để có điều kiện tái bản cuốn sách sẽ đầy đủ và hoàn chỉnh hơn.

Xin trân trọng giới thiệu cuốn sách cùng bạn đọc.

Tháng 1 năm 2014

NHÀ XUẤT BẢN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA - SỰ THẬT

Chương I

NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG VỀ THÔN, TỔ DÂN PHỐ, TRƯỞNG THÔN, TỔ TRƯỞNG TỔ DÂN PHỐ

I- THÔN, TỔ DÂN PHỐ

1. Vị trí của thôn, tổ dân phố

Theo quy định của Hiến pháp hiện hành, tổ chức bộ máy nhà nước ở nước ta được chia làm bốn cấp: Trung ương; tỉnh, thành phố, trực thuộc Trung ương (gọi chung là cấp tỉnh); huyện, quận, thị xã, thành phố trực thuộc tỉnh (gọi chung là cấp huyện); xã, phường, thị trấn (gọi chung là cấp xã). Cấp xã là cấp cuối cùng của hệ thống bộ máy chính quyền bốn cấp, nên thường được gọi là cấp cơ sở. Tuy nhiên, do đặc điểm lịch sử, văn hóa, địa lý và xã hội dưới cấp xã, phường là tổ chức của thôn, tổ dân phố với những thiết chế chặt chẽ và có vị trí đặc biệt quan trọng trong quản lý hành chính cũng như vận động quần chúng của các tổ chính trị xã hội. Nghị quyết Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa IX về đổi mới và nâng cao chất lượng hệ thống chính trị ở cơ sở xã, phường, thị trấn đã chỉ rõ: “Thôn, làng, ấp, bản, sóc (gọi chung là thôn) là địa bàn quan trọng để phát huy các

hình thức tự quản của cộng đồng dân cư trên cơ sở quan hệ truyền thống gắn bó trong đời sống vật chất và văn hóa. Khu phố hoặc tổ dân phố (tổ chức dưới phường) cũng có điều kiện và khả năng thực hiện một số hoạt động tự quản như giúp đỡ nhau sản xuất, giảm nghèo, bảo thọ, xây dựng đời sống văn hóa, phòng chống tệ nạn xã hội, giữ gìn trật tự, vệ sinh, môi trường... Thôn, khu phố, hoặc tổ dân phố không phải là một cấp hành chính. Trưởng thôn, trưởng khu phố hoặc tổ trưởng tổ dân phố do dân trực tiếp bầu vừa là người đại diện cho dân, vừa là người đại diện cho chính quyền xã, phường, thị trấn để thực hiện một số nhiệm vụ hành chính tại thôn, khu phố, tổ dân phố¹.

2. Khái niệm về thôn, tổ dân phố

Ngày 6-12-2002, Bộ Nội vụ đã có Quyết định số 13/2002 về việc ban hành Quy chế tổ chức và hoạt động của thôn và tổ dân phố, tiếp đến ngày 31-8-2012, Bộ Nội vụ có Thông tư hướng dẫn số 04/2012/TT/BNV về tổ chức và hoạt động của thôn, tổ dân phố, trong đó nêu khái niệm về thôn, tổ dân phố như sau:

- Thôn, làng, ấp, bản, buôn, bon, phum, sóc,... (gọi chung là thôn); thôn được tổ chức ở xã; dưới xã là thôn.

- Tổ dân phố, khu phố, khối phố, khóm, tiểu khu,... (gọi chung là tổ dân phố); tổ dân phố được tổ chức ở phường, thị trấn; dưới phường, thị trấn là tổ dân phố.

1. Đảng Cộng sản Việt Nam: Văn kiện Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương khóa IX, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2002, tr. 172-173.